Ole Holger's Wraak

Hoe de plaats op de kaart wordt genoemd waar de hut van Ole Holger stond, doet niets ter zake, doch daar, waar hooge rotsen zich loodrecht uit zee verhieven, waar de branding gestadig beukte op de zwarte rotsklompen, en tallooze zeemeeuwen hun schel gekrijsch met het loeien der golven mengden, daar was het, dat Ole Holger van ruwe stukken rots en wrakhout zijn hut had gebouwd. Niemand kende hem, den altijd somberen man, niemand had ooit een woord met hem gesproken en wanneer hij éénmaal per week in het dorp kwam, dat op eenige uren afstand van zijn hut lag, dan vluchtten de kinderen angstig in de eenvoudige huisjes en zeiden: „Moeder, Ole is er weer." En wanneer Ole dan den winkel binnenstapte, dan had de winkelier alles reeds voor hem klaargelegd en de babbelende vrouwen zwegen zoolang Ole zich in den winkel bevond en monsterden hem met schuwe blikken. Toch deed hij niemand eenig leed, alleen zweeg hij steeds, groette niemand en liet zich met geen levend wezen in. Hij kon evengoed stom zijn, zeiden dan de dorpsbewoners en eenigen beweerden, dat Ole een menschenhater was, ja, er waren er zelfs in het dorp die zeker meenden te weten, dat een liefdeshistorie van den eertijds vroolijken jongen man den tegenwoordigen Ole Holger had gemaakt. Hoe het zij, wanneer Ole in de buurt was, dan werd er niemand gevonden, die zelfs zijn naam zou durven uitspreken. Hij was iemand die respect afdwong, al droeg hij altijd hetzelfde pak van rendierleder en al spreidde zich zijn baard nog zoo verwilderd over zijn breede borst. Neen, niemand was er, die hem dorst naderen en vragen: „Zeg eens Ole Holger, hoe ben je zoo geworden, zooals je nu bent?" dan zou Ole hem zeker als eenig antwoord met zijn bliksemende oogen hebben aangezien en zwijgend zijn weg hebben vervolgd.

HET BAREND-VAN-NAMENSHOF TE LEIDEN GERESTAUREERD.

Het bekende Barend-van-Namenshofje aan de Hoefstraat 12 te Leiden, dat er vrij primitief uitzag en bijna niet aan de geringste eischen van comfort en hygiëne beantwoordde, is thans door een der regenten, mr. C. W. J. Pape, ter gelegenheid van diens 40-jarig regentschap, op royale wijze vernieuwd. De restauratie had plaats door den bouwmeester W. C. Mulder, die het oorspronkelijk achttiende-eeuwsche karakter met de noodige vrijheid handhaafde. De bewoners van het hofje zijn met de verandering, die vooral uit hygiënisch oogpunt een groote verbetering is, zeer ingenomen. De foto's op deze pagina geven een idee van het hofje zooals het was en is. Hierboven: De tegenwoordige toestand. Totaal overzicht.

HET BAREND-VAN-NAMENSHOF TE LEIDEN GERESTAUREERD.
Het hofje vóór de verbouwing.

Ole Holger was afgedaald van zijn hooge rots en stond aan het strand op een rotsblok. Vergeefs was het, dat de wind hem trachtte omver te werpen. Even vast als de rots waarop hij stond, even onbeweeglijk en onwrikbaar teekende zich zijn machtige gestalte tegen den avondhemel af. In zijn rechtervuist klemde hij zijn lang jachtgeweer en hij tuurde scherp over de woelige zee of niet een rob zich in de nabijheid vertoonde. Reeds lang stond hij daar, zwijgend en sterk, en wachtte... Dat kon Ole, want hij was geduldig, dat had hij getoond in zijn leven, toen hij verkeerde onder zijn medemenschen. O, te veel geduld had hij gehad en te lang had hij gewacht. Wanneer hij spoediger gesproken had toen, dan was hem zijn levensgeluk wellicht niet ontgaan, dan .... met een korten ruk keerde hij zich om en streek met de hand over zijn voorhoofd. O, had hij die gedachten toch ook kunnen achterlaten toen hij van zijn wereld afscheid nam. Kon hij zijn hart toch ook het zwijgen opleggen, zooals zijn lippen zwegen; doch die kunst bezit geen sterveling; ook Ole Holger kon dat niet. Nog één blik wierp hij over de wijde zee vóór hij het rotspad besteeg, dat hem voerde naar zijn woning. Het volgende oogenblik was zijn geweer aan den schouder en legde hij aan. Wat kon het anders zijn dan een rob, die zich daar tusschen de branding bewoog? Doch geen knal volgde en geen vuurstraal, zijn nooit falende kogel verliet den langen loop van het geweer niet, want .... dat was geen rob, dat was iets anders en Ole sprong van het eene rotsblok op het andere en trachtte het voorwerp te naderen, dat daar aandreef en door de branding woest heen en weer geworpen werd. Toen Ole zag wat het was schrok hij. Het was een mensch, een man, die dood of bewusteloos in een reddingsboei hing. Besluiteloos bleef hij staan, tot aan het middel stond de sterke Ole Holger in de branding en dacht er over na wat hij moest doen met een mensch in zijn eenzaamheid, wanneer die man nog leefde en toen bleek het ook dat Ole niet zóó was als de menschen in het dorp hem wel afschilderden, als een menschenhater, want hij nam den drenkeling als 'n kind in zijn sterke armen en droeg hem naar zijn huis, zonder ook slechts éénmaal te rusten, hoog op de steile rots. Voorzichtig legde hij toen zijn last op het eenige bed, dat de hut bevatte, zijn eigen, ontkleedde den vreemdeling, wreef hem, en begon zijn bebloed gelaat te wasschen, dat waarschijnlijk tegen de puntige rotsen was geslagen. De man leefde nog en toen Ole met watten en water het bebloede gelaat aanraakte, kreunde de gewonde. Ole Holger was niet teerhartig. Hij had het voorhoofd en de oogen gereinigd en zette de walmende vetlamp wat dichter bij zich opdat hij goed zou kunnen zien naar het werk, dat hij deed en dat hij niet gewoon was te doen. En toen het licht voller viel op het gelaat van den drenkeling en het bloed daarvan bijna verwijderd was toen hield Ole plots midden in zijn menschlievend werk op en gaf een schreeuw. Had iemand uit het dorp dien kreet gehoord, dan waren ze zoo mogelijk nog meer bevreesd geworden voor Ole Holger dan ze reeds waren. Hij boog zich diep over den gereddeen mompelde heesch eenige onverstaanbare woorden. Er was haat in zijn oogen, zijn spieren spanden zich en zijn sterke vuisten waren gebald.

„Dat is het noodlot," mompelde hij, „dat is het noodlot, dat mij den eenigen man brengt, dien ik haat, aan wien ik mijn ongeluk wijten kan."

Was het toen niet vreemd, dat Ole Holger, met doodelijken haat in het hart, nog zorgzamer dat gelaat wiesch en nog meer zijn krachten inspande om dat hart, dat hij haatte, weer te doen kloppen met krachtiger slag? Toch deed hij dat en het gelukte hem. De oogen van den geredde openden zich en keken in de hut rond met een vragenden blik; toen bleven ze rusten op het baardig gelaat, dat zich over hem boog.

„Waar ben ik?" vroeg hij met zwakke stem, doch Ole antwoordde niet en wendde zich af alsof hij iets zocht, elders in de hut. Vermoeid sloten de vragende oogen zich weer en na 'n kwartier toonde de rustige, diepe ademhaling, dat de gewonde man sliep. Ole Holger sliep niet, dien ganschen langen nacht. Hij deed daartoe ook geen moeite, omdat het verleden in hem was wakker geschud en hij zich daarin verdiepte, om zijn haat grooter en vuriger te maken dan deze reeds was. Dat was de reden, waarom Ole Holger niet slapen wilde .....

HET BAREND-VAN-NAMENSHOF TE LEIDEN GERESTAUREERD.
De nieuwe regentenkamer.

HET BAREND-VAN-NAMENSHOF TE LEIDEN GERESTAUREERD.
De oude regentenkamer. *(foto's H. Jonker.)*

Den volgenden morgen, toen de zon haar eerste stralen over de rotsen glijden liet en de branding schitterde als goud, zat Ole nog steeds naast het bed en wachtte, tot de man, wiens leven hij gered had, de oogen zou openen en spreken. Dat duurde niet zoo lang als Ole gedacht had en het eerste wat de man deed, toen hij ontwaakte en tot bezinning was gekomen, was bei zijn handen uitstrekken naar zijn redder. Die handen werden echter niet met warmte gedrukt, want Ole wendde zich ten tweede male af en antwoordde ook niet toen hem met ontroerde stem dank werd gebracht.

„Wat kan ik toch doen om u te beloonen?" vroeg de geredde en zonder daarop een antwoord te wachten vervolgde hij: „Ik was op het punt een groote reis te ondernemen, toen hier in de nabijheid van de kust een hevige storm ons overviel, die al mijn plannen in duigen wierp en ..."

Toen richtte Ole Holger zich in zijn volle lengte op en zijn stem rolde als een donderslag door de enge hut, toen hij zeide:

„En je in mijn handen voerde, Niels Brend, in de handen van Ole Holger, die

(Zie vervolg op pag. 6).